

Sygn. akt IV U 1154/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Rafał Łatanik

Protokolant Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016r. w Częstochowie

sprawy W. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 30 czerwca 2015r. Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu W. O. prawo do emerytury od 25 czerwca 2015 roku.

Sygn. akt IV U 1154/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2015 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu W. O. przyznania prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie wykazał wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Jednocześnie wskazano, iż za pracę w szczególnych warunkach nie uznano zatrudnienia w następujących okresach, tj.:

- od 3 czerwca 1980 roku do 31 grudnia 1989 roku na stanowisku kierownika wydziału elektrociepłowni oraz
- od 1 stycznia 1990 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku zastępcy kierownika wydziału energetycznego

ponieważ zajmowane stanowiska mają charakter wyższego dozoru i trudno uznać, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych.

W odwołaniu wniesionym do Sądu ubezpieczony W. O. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury podnosząc, iż do jego obowiązków jako kierownika elektrociepłowni należał bezpośredni nadzór nad pracownikami zatrudnionymi przy pracach związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci ciepłowniczych. Dodał również, iż jego kantorek znajdował się w budynku kotłowni w odległości kilku metrów od hali głównej

kotłowni, w której pracowały kotły, pompy zasilające, urządzenia odpylające z wentylatorami i urządzenia pomocnicze. Od dnia 1 stycznia 1990 roku po reorganizacji wydziałów energetycznych objął stanowisko zastępcy kierownika wydziału energetycznego i do jego obowiązków należał nadzór nad pracą kotłowni oraz warsztatu energetycznego. Poza zatem dotychczasowymi obowiązkami doszły mu jeszcze prace związane z kontrolą i nadzorem nad eksploatacją, konserwacją i remontami urządzeń i instalacji odbiorczych pary i gorącej wody, sieci i instalacji ciepłej, urządzeń i instalacji wentylacyjno – klimatyzacyjny, sprzężarek oraz sieci grzewczych i wodnych. Oprócz zatem pracowników kotłowni nadzorował on także pracę monterów układów hydraulicznych, monterów maszyn, ślusarzy klimatyzacji, spawaczy, elektromonterów i automatyków, którzy wykonywali prace na wydziałach produkcyjnych. Dodał również, iż wieloletnia praca w warunkach szkodliwych spowodowała znaczne pogorszenie jego stanu zdrowia w postaci ubytku słuchu dochodzącego do 50%, a także problemy układu krążenia oraz problemy neurologiczne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W. O. urodził się (...). Od dnia 27 listopada 2012 roku ubezpieczony uprawniony jest do pobierania świadczenia przedemerytalnego.

W dniu 22 maja 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca wykazał staż emerytalny w wymiarze 19 lat, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych, 4 lat, 7 miesięcy i 22 dni okresów nieskładkowych oraz 3 lat, 3 miesięcy i 5 dni okresów nieskładkowych.

W okresie od 3 czerwca 1980 roku do 31 stycznia 2012 roku ubezpieczony zatrudniony był w (...) Spółce Akcyjnej w C. na stanowiskach:

- kierownika wydziału elektrociepłowni w okresie od 3 czerwca 1980 roku do 31 grudnia 1989 roku;
- zastępcy kierownika wydziału energetycznego w okresie od 1 stycznia 1990 roku do 30 września 2004 roku oraz dodatkowo od dnia 1 czerwca 1992 roku Inspektora Ochrony Radiologicznej.
- starszego mistrza wydziału utrzymania ruchu w okresie od 1 października 2004 roku do 31 maja 2005 roku;
- kierownika wydziału utrzymania ruchu w okresie od 1 czerwca 2005 roku do 30 kwietnia 2011 roku oraz
- mistrza na wydziale utrzymania ruchu w okresie od 1 maja 2011 roku do 31 stycznia 2012 roku.

Zakład ten zajmuje się przetwórstwem tworzyw sztucznych, z których produkowane są m.in. tkaniny polipropylenowe i jedwab polipropylenowy.

Do 2004 roku na terenie Spółki działała kotłownia wytwarzająca parę technologiczną do procesów produkcyjnych, jak również grzewczych samego zakładu oraz budynków mieszkalnych. Obsługą kotłowni do 1989 roku zajmował się wydział elektrociepłowni. W 1990 roku w wyniku reorganizacji powstał jeden wydział energetyczny składający się z dotychczasowego wydziału elektrycznego i wydziału elektrociepłowni.

Do obowiązków ubezpieczonego jako kierownika wydziału elektrociepłowni należało kierowanie, organizowane i rozdział pracy pomiędzy podległych pracowników w sposób zabezpieczający prawidłowe i terminowe wykonywanie planowych zadań, a także ich instruowanie oraz nadzór i kontrola nad ich pracą i nad właściwą eksploatacją, konserwacją i remontami podległych urządzeń oraz instalacji elektrycznych, także planowanie i określanie zakresu remontów oraz cykli remontowych podległych urządzeń. Dodatkowo czuwał on nad utrzymaniem prawidłowej pracy stacji uzdatniania wody oraz jej właściwej konserwacji i remontowania, a także nadzorował prawidłowe składowanie i zużywanie węgla, czuwał nad stosowaniem właściwej mieszanki paliw oraz prowadził bieżące analizy węgla i

żuźla. Ponadto opracowywał i aktualizował instrukcje obsługi na podległych urządzeniach oraz planował zapasy materiałowe.

Z kolei jako zastępca kierownika wydziału energetycznego ubezpieczony poza dotychczasowymi obowiązkami nadzorował równocześnie prace warsztatu energetycznego. Do zakresu jego obowiązków doszły zatem prace związane z kontrolą i eksploatacją urządzeń zaopatrzenia w energię cieplną, urządzenia wodne, siłowe, hydrauliczne i na sprężone powietrze, tj. urządzenia odbiorcze pary i gorącej wody, sieci i instalacje cieplne, urządzenia i instalacje wentylacyjno – klimatyzacyjne i chłodniczych, sprężarki oraz sieci grzewcze parowe i wodne. Dodatkowo jako Inspektor Ochrony Radiologicznej kontrolował bezpieczne warunki pracy ze źródłem promieniowania jonizującego, opracowywał i aktualizował regulaminy pracy ze źródłem promieniowania, okresowo kontrolował stanowiska pracy ze źródłem promieniowania, usuwał powstałe skażenia promieniotwórcze oraz prowadził właściwe oznakowanie znakami ostrzegawczymi urządzeń ze źródłem promieniowania.

Wszystkie te czynności ubezpieczony wykonywane były stale i w pełnym wymiarze czasu na wydziałach produkcyjnych, bezpośrednio przy stanowiskach wykonywanych w szczególnych warunkach.

(vide: akta rentowe, akta osobowe ze (...) Spółki Akcyjnej w C., zeznania świadków Z. W. (1) k. 58v.-59v., J. F. k. 59v.-60, J. K. k. 60-60v. oraz wyjaśnienia ubezpieczonego słuchanego w charakterze strony k. 66-67)

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku Dz. U. Nr 748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Od dnia 1 stycznia 2013 roku wykreślony został obowiązek rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Jak stanowi art. 27 powyższej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1)osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2)mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

W myśl zaś art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach

o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2). Wiek emerytalny, o którym mowa wyżej, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wykonującym pracę w warunkach

szczególnej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych z uwzględnieniem art. 32 ust. 4a (art. 32 ust. 4). Art. 32 ust. 4a utracił moc z dniem 24 czerwca 2004 roku na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 czerwca 2004 roku (Dz. U. Nr 144, poz. 1530), z powodu niezgodności z art. 2 i 32 Konstytucji RP. Co należy rozumieć przez przepisy dotychczasowe zostało wyjaśnione w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku III ZP 30/01 (OSNP 2002/10, poz. 243). Według Sądu Najwyższego przez „przepisy dotychczasowe” należy rozumieć niektóre normy rozporządzenia, jednakże nie całość przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z §1 ust. 1 wyżej wskazanego aktu prawnego rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalali w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B (§ 1 ust. 2). Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy te, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 wyżej powołanego rozporządzenia).

Przepisy § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia, zgodnie z powołanym wyżej orzeczeniem Sądu Najwyższego nie należą do „przepisów dotychczasowych”, bowiem nie normują materii wskazanej w art. 32 ust. 4 powołanej ustawy, czyli nie określają ani wieku emerytalnego, ani rodzajów i stanowisk pracy, ani warunków przechodzenia na emeryturę. Stanowisko Sądu Najwyższego znalazło również potwierdzenie w uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 czerwca 2004 roku.

Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§3 rozporządzenia). Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach (§4 powołanego wyżej rozporządzenia).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony wykazał wymagany okres zatrudnienia. Spornym zaś jest, czy W. O. przepracował na ten dzień 15 lat w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony w celu wykazania wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych przedłożył świadectwo pracy ze (...) Spółki Akcyjnej w C. ze wskazaniem, iż w okresie od 3 czerwca 1980 roku do 31 grudnia 1989 roku wykonywał prace kierownika wydziału elektrociepłowni, a od 1 stycznia 1990 roku do 30 września 2004 roku prace zastępcy kierownika wydziału energetycznego.

Organ rentowy odmówił uwzględnienia powyższych okresów zatrudnienia, albowiem prace na stanowiskach kierownika oraz zastępcy kierownika mają charakter dozoru wyższego szczebla i trudno uznać, że były one wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych.

Okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego, przed Sądem wszelkimi środkami dowodowymi, a przewidzianymi przez kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, przesłuchaniem stron. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków przed organem rentowym nie jest dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku - III UZP 5/85 LEX nr 14635, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku - III UZP48/84LEX nr 14630 uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku - III UZP 6/84 LEX nr 14625).

W obecnym stanie prawnym zarządzenia resortowe zawierające uściślenia dokonane w innym okresie przez właściwych ministrów, polegające na ustaleniu wykazów stanowisk, powołane w świadectwach wykonywania prac w warunkach szczególnych zakwestionowanych przez organ rentowy nie mają wartości normatywnych, lecz jedynie informacyjną. „W państwie prawnym nie jest dopuszczalne zamieszczanie w rozporządzeniu jako akcie wykonawczym upoważnienia do podejmowania określonych działań przez inny podmiot

i wyposażanie go w kompetencje wykonawcze. W świetle Konstytucji z 1997 roku rozporządzenie jako akt wykonawczy oparty na ustawie nie może zawierać subdelegacji. W konsekwencji, przedmiotem wykładni są wyłącznie przepisy ustawy

i wydane na jej podstawie akty wykonawcze [...]. W rezultacie zatem o spełnieniu przesłanki "praca w szczególnych warunkach" przesądza wykonywanie pracy wymienionej w załącznikach A i (...) do rozporządzenia z 7.II.1983 r., które stanowią integralną część rozporządzenia jako aktu wykonawczego, niezależnie od tego, w jakim zakładzie praca taka była (lub jest) wykonywana.” (por. glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 1999 III RN 25/99 T. M. OSP 2002/4/48 t. 2).

Zdaniem Sądu ubezpieczony wykazał, iż pracował w warunkach szczególnych przez wymagany okres 15 lat.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zwłaszcza z akt osobowych oraz zeznań powołanych w sprawie świadków wynika, iż W. O. jako kierownik wydziału elektrociepłowni oraz zastępca kierownika wydziału energetycznego wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno-technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, tj. prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, a więc prace wymienione w wykazie A, dział XIV, poz. 24 w związku z wykazem A, dział II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.). Do obowiązków ubezpieczonego jako kierownika wydziału elektrociepłowni należały prace związane z kontrolą prawidłowości działania urządzeń kotłowni i jej urządzeń. W ramach powyższych prac stale i w pełnym wymiarze czasu nadzorował on prace urządzeń służących do wytwarzania pary, w tym kotłów parowych, urządzeń odpylających, odzūżlających i zmiękczejących wodę, pomp wodnych, turbin, a także urządzeń załadunkowych i transportujących miał węglowy oraz aparatury kontrolno – pomiarowej oraz pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy obsłudze tych urządzeń. W ramach swoich obowiązków zajmował się on także pobieraniem próbek węgla do analizy jego składu, określał zakres obowiązków do wykonania przez ślusarzy remontowych i spawaczy, zamawiał potrzebne materiały do planowanych bądź przewidywanych prac konserwacyjnych, remontowych, czy naprawczych, a także czuwał nad stosowaniem prawidłowych technologii oraz nad zapewnieniem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Charakter jego pracy wymagał zatem stałej obecności na terenie kotłowni. Z tego też względu w całym spornym okresie pracował on w odzieży ochronnej, a jego biuro znajdowało się na terenie kotłowni zaledwie 3 metry od kotłów produkujących parę. Nie bez znaczenia jest przy tym fakt, iż na zmianie poza nim, z pracowników dozoru, pracował wyłącznie mistrz. Przy takim schemacie organizacyjnym wątpliwości Sądu nie budzi fakt, iż kierownik wydziału elektrociepłowni nie był pracownikiem dozoru wyższego szczebla, a osobą bezpośrednio nadzorującą pracę pracowników kotłowni. Charakter pracy ubezpieczonego potwierdzili zresztą powołani w sprawie świadkowie. I tak Z. W. (2) stanowczo zeznał, iż miejscem pracy i wykonywania obowiązków przez odwołującego była cały czas kotłownia.

Na jej terenie miał też swój kantorek, gdzie urzędował jedynie z mistrzem. Nie miał on swojego zastępcy, a więc stale i w pełnym wymiarze czasu spędzał bezpośrednio przy stanowiskach wykonywanych w warunkach szczególnych. Z tego też względu cały czas pracował w fartuchu i obuwiu ochronnym. Również J. F. wskazał, iż ubezpieczony nadzorował całokształt działania kotłowni, a więc musiał być wszędzie i wszystko dopilnować. Dodał również, iż uwagi że urządzenia były stare i często się psuły obecność kierownika była stale wymagana, gdyż to on podejmował decyzję w zakresie remontów. Także J. U. zatrudniony w spornym okresie jako ślusarz- spawacz zeznał, iż odwołujący był jego kierownikiem i cały czas pracował na terenie kotłowni.

W wyniku zmian organizacyjnych, które doprowadziły do połączenia wydziału elektrociepłowni i wydziału elektrycznego ubezpieczony od dnia 1 stycznia 1990 roku objął stanowisko zastępcy kierownika wydziału energetycznego. Poza dotychczasowymi obowiązkami W. O. przydzielono także nadzór nad urządzeniami warsztatu energetycznego, a więc nad urządzeniami zaopatrzenia w energię cieplną, urządzeniami wodnymi, siłowymi, hydraulicznymi i na sprężone powietrze. W szczególności do jego obowiązków należała kontrola nad utrzymaniem w ruchu urządzeń odbiorczych pary i gorącej wody, sieci i instalacji cieplnych do przesyłania ciepła, urządzeń i instalacji wentylacyjno – klimatyzacyjnych i chłodniczych, sprężarek oraz sieci grzewczych parowych i wodnych. W ramach tych dodatkowych obowiązków ubezpieczony nadzorował prace hydraulików, monterów maszyn, ślusarzy klimatyzacji, spawaczy, elektromonterów i automatyków, do obowiązków których należało usuwanie awarii, wykonywanie konserwacji, napraw, przeglądów i remontów tych urządzeń i instalacji. Jego obecność była zatem stale wymagana zarówno na terenie kotłowni jak również na podległych mu wydziałach produkcyjnych. Jedynie sporadycznie, raz na 2-3 miesiące uczestniczył w naradach, które jednak nie zajmowały mu dużo czasu. Sporządzał także określoną dokumentację techniczną, analizy lub raporty dotyczące produkcji, jednakże czynności te, jako wchodzące ściśle w zakres obowiązków zastępcy kierownika, nie wykluczają jego pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach. Powyższe potwierdził zresztą Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 14 stycznia 2014 roku w sprawie sygn. akt II UK 209/13 (LEX nr 1421811) wyjaśnił, iż czynności tzw. dozoru inżynieryjno-technicznego lub kontroli na oddziałach i wydziałach, w których zatrudnieni są pracownicy wykonujący pracę w warunkach szczególnych, to czynności wykonywane w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, a więc polegające na bezpośrednim dozorcze i bezpośredniej kontroli procesu pracy na stanowiskach pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Jeśli zatem czynności te wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanej z kontrolą międzyoperacyjną, kontrolą jakości produkcji i usług oraz dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Od powyższej reguły istnieją odstępstwa polegające na uznaniu, że dana osoba wykonuje stale i w pełnym wymiarze czasu prace objęte poz. 24 działu XIV wykazu A, pomimo wykonywania pewnych czynności w warunkach nienarażających ją bezpośrednio na szkodliwe dla zdrowia czynniki. W szczególności chodzi tu o czynności ściśle związane ze sprawowanym dozorem inżynieryjno-technicznym i stanowiące jego immanentną cechę, jak sporządzanie dokumentacji dotyczącej dozoru i będące jego integralną częścią. Odstępstwa od tej reguły mogą dotyczyć czynności ściśle związanych ze sprawowanym dozorem i stanowiących jego integralną część lub innych krótkotrwałych przerw w narażeniu na działanie takich czynników spowodowanych np. udziałem w koniecznym szkoleniu. Mając na uwadze powyższe wątpliwości Sądu nie budzi praca ubezpieczonego w warunkach szczególnych na stanowisku zastępcy kierownika wydziału energetycznego. Charakter pracy odwołującego zresztą stanowczo potwierdzili powołani w sprawie świadkowie. I tak Z. W. (2) przyznał, iż mimo objęcia przez W. O. od 1990 roku obowiązków zastępcy kierownika wydziału energetycznego charakter jego pracy zasadniczo nie uległ zmianie, albowiem nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracował na terenie kotłowni oraz dodatkowo na wydziałach produkcyjnych nadzorując pracę urządzeń bloku energetycznego, tj. urządzeń działających na sprężone powietrze i wodnych oraz pracowników zatrudnionych przy ich obsłudze. Należy wskazać przy tym, że wszystkie oddziały produkcyjne (...) Spółki Akcyjnej objęte były warunkami szczególnymi (wykaz A, dział IV poz., 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku) Także J. F. przyznał, iż ubezpieczony jako zastępca kierownika wydziału energetycznego nadal około 90% czasu pracował na terenie kotłowni. W pozostałym zakresie pracował na terenie wydziałów produkcyjnych nadzorując funkcjonowanie urządzeń i sieci dostarczających wodę i sprężone powietrze. Z uwagi bowiem na dużą

awaryjność urządzeń ubezpieczony musiał być bezpośrednio przy stanowiskach pracy celem podjęcia niezbędnych decyzji, zlecenia zakresu robot, a następnie odebrania tej pracy. Dodał on również, iż mimo zmiany obowiązków nadal urzędował on w kantorku mieszczącym się na terenie kotłowni, a do budynku administracji przychodził jedynie na wezwania przełożonego lub celem zapoznania się dokumentacją techniczną, która była tam przechowywana. Powyższe potwierdził także J. U..

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Dodatkowo wskazać należy, iż Sąd odmówił M. K. udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika ubezpieczonego. Co prawda M. K. jest adwokatem, jednakże od dnia 11 stycznia 2016 roku zatrudniony został na podstawie umowy o pracę w (...) Instytucie (...), (...) i (...) im. prof. dr hab. med. E. R. w W., a zgodnie z art. 4b ust. pkt 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 615 ze zm.) adwokat nie może wykonywać zawodu jeżeli pozostaje w stosunku pracy. W związku z powyższym pełnomocnik wystąpił z wnioskiem o dopuszczenie go do udziału w sprawie jako zarządca majątkiem i interesami ubezpieczonego. W tym miejscu wyjaśnić należy jednak, iż zarząd uprawniający do występowania w charakterze pełnomocnika musi mieć cechę trwałości. Nie może one zatem być doraźny czy jednorazowy, a jednocześnie nie może być to zarząd ograniczony tylko do zastępowania mocodawcy przed sądem w jego sprawach. Powyższe wynika wprost z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1991 roku w sprawie sygn. akt III CZP 41/91 (OSNC 1992/2/28), zgodnie z którą nie może być pełnomocnikiem procesowym osoba, której strona powierzyła zarząd majątku lub interesów jedynie w celu dochodzenia określonego roszczenia (art. 87 § 1 k.p.c.). Tymczasem zarząd majątkiem i pełnomocnictwo powierzone zostały M. K. jedynie w celu prowadzenia sprawy emerytalnej ubezpieczonego, co wprost wynika z załączonej umowy o dzieło nr (...). O powyższym świadczy również fakt, iż ubezpieczony obecnie nie pracuje i nie prowadzi jakiegokolwiek działalności gospodarczej, co tym samym dodatkowo wyklucza możliwość przyjęcia istnienia innych podstaw do zarządu jego majątkiem i interesami.

Z tego względu Sąd na podstawie art. 87 § 1 k.p.c. a contrario odmówił M. K. udziału w sprawie w charakterze zarządcy majątkiem i interesami ubezpieczonego.